

Bijlagen

Bijlage 1: Onderzoeksplan	2
Bijlage 2: Wijziging toelichting Verordening zuiveringsheffing WSRL	8
Bijlage 3: Interview Waterschap De Dommel	10
Bijlage 4: Interview GBLT	13
Bijlage 5: Interview Belastingssamenwerking Oost-Brabant	20
Bijlage 6: Interview Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	25
Bijlage 7: Interview Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland	30

Onderzoeksformulering

De onderzoeksformulering bestaat uit drie delen, namelijk de probleembeschrijving, de centrale vraag en de doelstelling. Deze moeten in een cirkel tot elkaar draaien. Allereerst wordt de aanleiding oftewel de probleembeschrijving gegeven, hierin wordt het kennisprobleem van het handelingsprobleem duidelijk. Dit kennisprobleem leidt tot een centrale vraag, een kennisvraag. In de doelstelling wordt duidelijk wat er met de verworven kennis bereikt wil worden.

Probleembeschrijving

Waterschap Rivierenland, gevestigd te Tiel, is een decentrale overheidsorganisatie en staatsrechtelijk gezien een waterschap. De instelling van een waterschap is gebaseerd op, onder andere, de bepalingen van de Waterschapswet.

Waterschap Rivierenland is belast met de uitvoering van een aantal wettelijke taken. Ter bekostiging van de uitvoering van die taken heeft een waterschap de bevoegdheid per wettelijke taak specifieke belastingen te heffen en in te vorderen. De taak tot het heffen en invorderen van deze belastingen heeft Waterschap Rivierenland gedelegeerd aan de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Rivierenland (BSR). Waterschap Rivierenland blijft verantwoordelijk voor het opstellen van de voor de heffing en invordering benodigde verordeningen en beleidsregels. BSR past de verordeningen en beleidsregels vervolgens toe.

In het belastinggebied van Waterschap Rivierenland is door BSR veel leegstand geconstateerd. Deze leegstand is variërend in duur en komt voor bij woonruimtes en bedrijfsruimtes. De leegstand van woonruimtes of bedrijfsruimtes heeft bij alle waterschapsbelastingen, behalve de zuiveringsheffing, geen effect. Bij de aanslag van de zuiveringsheffing daarentegen speelt de leegstand van een ruimte mee. De huidige praktijk is dat BSR deze leegstaande ruimtes niet belast in de zuiveringsheffing voor Waterschap Rivierenland. Waterschap Rivierenland heeft namelijk geen regelgeving opgesteld met betrekking tot het aanslaan van zuiveringsheffing bij leegstaande woonruimtes en bedrijfsruimtes. Gezien de huidige omvang van de leegstand heeft BSR bij Waterschap Rivierenland het idee aangedragen om te onderzoeken of een waterschap bij leegstaande ruimtes zuiveringsheffing kunnen aanslaan.

Waterschappen zijn decentrale overheidsorganen die proberen tegen de laagst mogelijke kostprijs een taak uit te voeren. Ditzelfde geldt voor de BSR, een uitvoeringsorganisatie opgericht op grond van een gemeenschappelijke regeling. Zoals hierboven beschreven wordt er bij leegstand in de huidige situatie geen zuiveringsheffing aangeslagen. Wanneer de kosten van de taken van Waterschap Rivierenland ook belast kunnen worden bij leegstaande woonruimtes en bedrijfsruimtes, is het mogelijk de tarieven te verlagen. Dat zorgt voor een evenredigere verdeling van de kosten.

Vanwege de leegstand wil Waterschap Rivierenland laten onderzoeken of het mogelijk is en zo ja, op welke manier het mogelijk is om zuiveringsheffing aan te slaan bij leegstaande woonruimtes en bedrijfsruimtes. Waterschap Rivierenland heeft mij verzocht dit voor hem te onderzoeken. Om een antwoord te geven op de vraag moet er onderzocht worden wat de wettelijke basis is en zo ja, op welke manier dit in de praktijk toegepast kan worden. Dit wordt onderzocht binnen het juridische kader van het belastingrecht en het staats- en bestuursrecht. Daarnaast wordt vergeleken op welke manier(en) andere waterschappen omgaan met dit vraagstuk en wat zij ermee bereikt hebben.

De uitkomst van het onderzoek kan twee verschillende resultaten opleveren en beide kanten zijn voor Waterschap Rivierenland en BSR van belang. Ten eerste kan het onderzoek leiden tot een bestuursvoorstel in de vorm van een concreet voorstel op welke manier Waterschap Rivierenland het heffen van waterschapsbelasting kan invoeren. Ook kan het onderzoek leiden tot een advies, juridisch en praktisch onderbouwd, voor Waterschap Rivierenland om niet over te gaan tot het heffen van waterschapsbelasting. Bij een negatieve conclusie wordt er aan Waterschap Rivierenland een advies voorgelegd, waaruit blijkt dat het voor Waterschap Rivierenland en BSR niet mogelijk is om belasting te heffen bij leegstaande woonruimtes en bedrijfsruimtes. Bij een positieve conclusie kan er aan Waterschap Rivierenland een concreet voorstel worden voorgelegd op welke manier waterschapsbelasting bij leegstaande woonruimtes en bedrijfsruimtes kan worden geheven.

Centrale vraag

De centrale vraag die volgt op de hierboven beschreven probleemstelling luidt: Welke aanbevelingen zijn er te geven aan Waterschap Rivierenland met betrekking tot het heffen van zuiveringsheffing bij leegstaande woonruimtes en bedrijfsruimtes?

Doelstelling

Aan de hand van bovengenoemde centrale vraag ontstaat een doelstelling. De praktische relevantie wordt aan de hand van de doelstelling weergegeven. De doelstelling die aansluit bij de centrale vraag is:

Op maandag 30 mei 2016 ga ik een onderzoeksrapport opleveren over het heffen van zuiveringsheffing bij leegstaande woonruimtes en bedrijfsruimtes, zodat er aan het bestuur van Waterschap Rivierenland een bestuursvoorstel kan worden ingediend dat duidelijkheid geeft of het heffen van de zuiveringsheffing bij leegstand wettelijk gezien mogelijk is.

Onderzoeksopzet

Deelvragen

Aan de hand van de onderstaande deelvragen wordt de centrale vraag beantwoord:

- 1. Wat is een waterschap?*
- 2. Hoe ziet de algemene heffingssystematiek eruit van de waterschapsbelasting?*
- 3. Wat is er in de huidige wet- en regelgeving geregeld met betrekking tot het aanslaan van de zuiveringsheffing?*
- 4. Welke rechtsregels zijn er in de jurisprudentie tot stand gekomen met betrekking tot de zuiveringsheffing bij leegstaande woonruimtes en bedrijfsruimtes?*
- 5. Welke praktische aspecten spelen mee bij het aanslaan van zuiveringsheffing bij leegstaande woonruimtes en bedrijfsruimtes?*
- 6. Op welke manieren gaan andere waterschappen om met betrekking tot de zuiveringsheffing bij leegstaande woonruimtes en bedrijfsruimtes?*

Onderzoeksstrategieën

Aan de hand van de onderzoeksstrategieën wordt er aangegeven welke middelen ingezet worden om het doel, namelijk een handelingsvoorstel indienen, te bereiken. Voor dit praktijkgericht juridisch onderzoek is er gekozen voor twee verschillende soorten strategieën.

Voor het beoordelingskader wordt er in verband met het onderzoek van recht een rechtsbronnen- en literatuuronderzoek ingezet. Dit houdt feitelijk in het zoeken en raadplegen van schriftelijke bronnen, waarna deze geanalyseerd, vergeleken en geïnterpreteerd worden.

Voor de probleemanalyse moet er onderzoek van de praktijk worden ingezet. Bij onderzoek van de praktijk kan er gekozen worden tussen kwantitatief en kwalitatief onderzoek. De kwantitatieve onderzoeksstrategie is vooral gericht op het genereren van nieuwe kennis en is daarom meer geschikt voor een theoriegericht dan voor een praktijkgericht onderzoek. Bij kwalitatief onderzoek gaat het niet om het verzamelen van meetbare gegevens, maar ligt de nadruk op het 'begrijpen' van een gebeurtenis, een situatie, een proces of een ander verschijnsel in de sociale werkelijkheid. Omdat het in dit onderzoek gaat over een algemene kwestie, namelijk het heffen van waterschapsbelasting bij leegstand, en het doel is om duidelijkheid in de discussie te krijgen, wordt er gebruik gemaakt van een casestudy. Er wordt een vergelijkende casestudy uitgevoerd, waarbij meerdere waterschappen (cases) worden gekozen en vergeleken.

Bronnen en methoden

Methoden zijn manieren om aan informatie te komen. In dit onderzoek zullen de methode inhoudsanalyse en de methode interview gebruikt worden. Literatuur, documenten, personen, rechtsbronnen en media zijn de bronnen waaruit de informatie voortkomt. Hieronder wordt per deelvraag uiteengezet waarom voor de betreffende deelvraag gekozen is, welke bronnen en welke methoden voor de beantwoording gebruikt worden.

De eerste deelvraag beschrijft wat een waterschap precies inhoudt, zodat de lezer vooraf algemene informatie krijgt. Daar is voor gekozen omdat de kennis van de waterschappen in het algemeen erg laag is. Hiervoor wordt de Grondwet, de Waterwet, de Waterschapswet en relevante literatuur doormiddel van een inhoudsanalyse geïnterpreteerd en geordend. De website van de waterschappen, de websites van de verschillende waterschappen en andere media geven informatie over de geschiedenis, de relaties en de gebieden van de waterschappen.

De algemene heffingssystematiek van de waterschapsbelasting, het verschil tussen rechten en belastingen, de soorten waterschapsbelasting en de huidige situatie met betrekking tot de waterschapsbelasting in het Waterschap Rivierenland wordt in de tweede deelvraag behandeld. De Waterschapswet, de lagere regelgeving van Waterschap Rivierenland, het boek Waterschapsbelastingen en het boek Kort bestek lokale belastingen worden doormiddel van een inhoudsanalyse geanalyseerd. Deze deelvraag geeft aan voor welke soorten waterschapsbelasting het mogelijk is om te heffen bij leegstand en op welke manier er geheven wordt en kan worden.

Bij de derde deelvraag wordt er gekeken naar de mogelijkheden die de huidige wet- en regelgeving biedt om waterschapsbelasting te heffen bij leegstand. De Waterschapswet en de bijbehorende besluiten worden inhoudelijk geanalyseerd. Het boek De Waterschapswet een artikelsgewijs commentaar geeft hierbij nadere uitleg hoe de artikelen uit de Waterschapswet geïnterpreteerd dienen te worden. Een juridisch advies moet altijd onderbouwd worden met onder andere wet- en regelgeving, hieruit blijkt namelijk aan welke juridische eisen het moet voldoen.

Naast de mogelijkheden die de wet- en regelgeving biedt, wordt in de vierde deelvraag ook gekeken naar wat de rechtspraak in jurisprudentie heeft bepaald. Belangrijke fiscaalrechtelijke jurisprudentie met betrekking tot het heffen van waterschapsbelasting bij leegstand wordt geanalyseerd. In de vorige deelvraag is wet- en regelgeving aan de orde gekomen, deze zijn vaak niet sluitend. Om die reden is er voor gekozen om ook de jurisprudentie te bestuderen, jurisprudentie vult namelijk vaak de open en vage regelgeving in de wet aan.

In de vijfde deelvraag worden de praktische kanten, zoals de risico's, de gevolgen en de wijze waarop, belicht van het invoeren van het heffen van waterschapsbelasting bij leegstaande woningen en bedrijfspanden en op welke manier hier invulling aan gegeven kan worden. Om dit overzichtelijk weer te kunnen geven worden jaarverslagen, financiële rapporten van BSR en het Waterschap Rivierenland inhoudelijk geanalyseerd. Naast deze inhoudsanalyse wordt ook kritisch het beleid van de andere waterschappen geanalyseerd. Voor Waterschap Rivierenland is het erg belangrijk dat de praktische kant van het heffen van waterschapsbelasting bij leegstand wordt bekeken, aangezien dit van invloed kan zijn op het advies en de uiteindelijke keuze van het waterschap.

Doormiddel van half gestructureerde interviews met informanten en/of deskundigen van andere waterschappen of belastingsamenwerkingen wordt in de zesde deelvraag weergegeven op welke wijze andere waterschappen met de situatie omgaan. Indien mogelijk en nodig wordt de informatie uit de interviews aangevuld met een inhoudsanalyse van de door het desbetreffende waterschap opgestelde verordeningen en/of documenten. Door dit te onderzoeken is het mogelijk om een volledig advies te geven aan Waterschap Rivierenland.

Methodische verantwoording

Voor het onderzoek en het schrijven van mijn scriptie heb ik een tijdsbestek van 12 weken, dit betekent dat ik weloverwogen mijn keuzes moet maken met betrekking tot de onderzoekstrategieën, bronnen en methoden. De gekozen onderzoeksstrategieën, bronnen en methoden zullen op geen enkele manier mentale of fysieke schade kunnen aanrichten. Dit zorgt ervoor dat het onderzoek ethisch verantwoordbaar is.

Aangezien er sprake is van het type 'Mag dat?' vraagstelling in mijn centrale vraag, ziet de ontwikkeling van het beoordelingskader voornamelijk op de strategie onderzoek van het recht en daarmee rechtsbronnen- en literatuuronderzoek. Voor de probleemanalyse in een 'Mag dat?' vraagstelling, moet er als strategie onderzoek van de praktijk worden uitgevoerd. Daarbij heb ik gekozen voor een casestudy, omdat het onderzoek zich richt op wat de mogelijkheid is in de toekomst.

De informatiebronnen die voor dit onderzoek gebruikt zullen worden zijn rechtsbronnen, literatuur, documenten, media ('deep web') en personen. Behalve personen sluiten de bronnen goed aan bij het onderzoek van het recht. Personen en bepaalde documenten worden ten aanzien van het onderzoek van de praktijk gebruikt. Allereerst zijn rechtsbronnen belangrijke bronnen bij onderzoek van het recht. Deze bronnen zijn namelijk het recht en bieden een betrouwbare basis voor het onderzoek. Ook zijn rechtsbronnen eenvoudig via het internet te raadplegen. Daarnaast wordt wetenschappelijke literatuur geraadpleegd. De literatuur is bij het Waterschap Rivierenland in veelvoud aanwezig. Rechtsbronnen en literatuur zijn effectief, efficiënt en betrouwbaar. Dit omdat de gegevens vakkundig zijn, het niet onnodig veel tijd en energie kost om de bronnen te raadplegen en controleerbaar zijn.

Naast rechtsbronnen en literatuur zal er ook gebruik gemaakt worden van documenten en de 'deep web', zoals Kluwer Navigator en public intelligence. Deze hebben het voordeel dat er sprake is van wetenschappelijk onderbouwing, hierdoor is de betrouwbaarheid en validiteit groter.

Verder worden ook nog personen, namelijk informaten en/of deskundigen als bron gebruikt. Dit omdat personen goed inzetbaar zijn wanneer je informatie wilt hebben over een bepaald proces in de sociale werkelijkheid. Ook zijn personen een geschikte informatiebron wanneer je wilt weten of een beleid voldoet aan de eisen van uitvoerbaarheid. Daarnaast kunnen personen een grote diversiteit aan informatie verschaffen op een relatief snelle wijze. Het wiel hoeft dan namelijk niet nog een keer uitgevonden te worden.

Wanneer er gebruikt wordt gemaakt van rechtsbronnen, literatuur, 'diep web' en documenten kan er alleen via de methode van inhoudsanalyse worden onderzocht. Er is namelijk sprake van bestaand materiaal waaruit relevante informatie moet worden geselecteerd.

Bij personen als informatiebron zijn er meerdere methoden mogelijk, namelijk enquête, observatie en interview. Voor dit onderzoek is gekozen om te werken met half gestructureerde interviews met informanten en/of deskundige. Het houden van interviews sluit namelijk goed aan bij de gekozen onderzoeksstrategie casestudy. Door te werken met half gestructureerde interviews is er een lijst met onderwerpen, maar waarbij er ook alle ruimte is voor eigen inbreng van de geïnterviewde. Daarnaast vergen interviews minder tijdinvestering ten opzichte van observatie.

(Voorlopige) hoofdstukindeling

- 1. Inleiding*
 - a. Probleembeschrijving*
 - b. Centrale vraag en deelvragen*
 - c. Doelstelling*
 - d. Verantwoording*
 - e. Inhoudelijke vooruitblik*
- 2. Een waterschap*
 - a. Geschiedenis*
 - b. Huidige waterschappen*
 - c. Waterschap Rivierenland*
 - d. Verschillende waterschappen*
- 3. Wet- en regelgeving*
 - a. Grondslag*
 - b. Algemene heffingssystematiek*
 - c. Zuiveringsheffing*
 - d. Verordening zuiveringsheffing Waterschap Rivierenland*
- 4. Jurisprudentie*
- 5. Praktisch kader*
 - a. Inspanningen*
 - b. Risico's*
 - c. Opbrengsten*
 - d. Mogelijke vormen*
- 6. Andere waterschappen*
 - a. Waterschap ..*
 - b. Waterschap ..*
 - c. Waterschap ..*
 - d. Uitkomst*
- 7. Conclusies*
 - a. Juridisch aspecten*
 - b. Praktisch aspecten*
 - c. Centrale vraag*
- 8. Aanbevelingen*

Planning

Voor het uitvoeren van het onderzoek en het schrijven van de scriptie is er een termijn van 11 weken. Welteverstaan van week 10 tot en met week 21 van 2016. De kernhoofdstukken hebben een planning van 7 weken. Week 10, 11, 12, 13, 14, 15. Deze worden opgedeeld naar aanleiding van de deelvragen. In week 16 en 17 heb ik uitloop gepland voor de hoofdstukken. Waarna ik in week 18 en 19 de conclusies en aanbevelingen kan schrijven.

In week 20 schrijf ik de samenvatting en werk ik aan de lay-out van de scriptie. Alleen de inleiding moet dan nog geschreven worden. Deze staat samen met het herstellen van de conclusies en aanbevelingen gepland in week 21. Eind week 21 wil ik een checklist afgaan met betrekking tot het schriftelijk rapporteren en de spelling. Uiterlijk maandag 30 mei 2016 (begin week 22) wordt de definitieve scriptie schriftelijk ingeleverd.

(Voorlopige) literatuurlijst

1. *Waterschapswet*
2. *Algemene Wet Bestuursrecht*
3. *Algemene wet inzake rijksbelastingen*
4. *Invorderingswet*
5. *Waterwet*
6. *Verordening verontreinigingsheffing Waterschap Rivierenland*
7. *Verordening watersysteemheffing Waterschap Rivierenland*
8. *Verordening zuiveringsheffing Waterschap Rivierenland*
9. *Jurisprudentie*
10. *Anches e.a. 2004*
V.M. Anches, P. Bervoets, S. Bruijniks, A.E. Dekker, J.G.E. Gieskes, J.W. de Joode, P.A.J. Koemans, M.H. Koster, W.C. Paans, R.F.P. Rosendahl, R. Verkuijden, G.M.C. Waars, Kort bestek lokale belastingen 2005, 's-Gravenhage: Elsevier Overheid 2004.
11. *Havekes & Van Rijswick 2010*
H.J.M. Havekes, H.F.M.W. van Rijswick, Waterrecht in Nederland, Deventer: Kluwer 2010.
12. *Havekes & Van Rijswick 2014*
H.J.M. Havekes, H.F.M.W. van Rijswick, Nederlands waterrecht in Europese context, Deventer: Kluwer 2014.
13. *Havekes & Wensink 2015*
H.J.M. Havekes, W.J. Wensink, De Waterschapswet: een artikelsgewijs commentaar, Deventer: Kluwer 2015.
14. *Van den Berg 2009*
P. van den Berg, Waterschapsbelastingen, Deventer: Kluwer 2009.
15. *Schaaijk 2011*
G.A.F.M. van Schaaijk, Praktijkgericht juridisch onderzoek, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2011.
16. *'Deep web': kluwer navigator, public intelligence etc.*
17. *www.waterschappen.nl*
18. *www.waterschaprivierenland.nl*
19. *www.bsr.nl*
20. *<http://www.pzc.nl/regio/zeeuws-nieuws/waterschap-mist-tonnen-aan-belastinginkomsten-1.5318833>*
21. *<https://www.waternet.nl/>*

Bijlage 2: Wijziging toelichting Verordening zuiveringsheffing WSRL

De toelichting op artikel 3 lid 2 onder a van de Verordening zuiveringsheffing Waterschap Rivierenland komt te luiden:

Vindt het afvoeren plaats vanuit een woonruimte of vanuit een bedrijfsruimte, dan is *degene die het gebruik heeft* van die ruimte aan de heffing onderworpen. *Het gebruik hebben van een ruimte is niet hetzelfde als het in gebruik hebben van een ruimte. Bij de het in gebruik hebben wordt de ruimte feitelijk gebruikt. Bij het gebruik hebben is het voldoende als de ruimte ter beschikking staat en degene met de beschikkingsmacht daarin niet gehinderd wordt. Voor de zuiveringsheffing hoeft de ruimte niet daadwerkelijk door de heffingsplichtige gebruikt te worden.*

Het komt voor dat een woonruimte of een bedrijfsruimte aan een gebruiker wordt verhuurd, waarbij één van de voorwaarden luidt dat de belastingen, waar onder de zuiveringsheffing, worden gedragen door de verhuurder. Dergelijke overeenkomsten doen niet af aan de heffingsplicht: de gebruiker blijft heffingsplichtig. Deze kan op grond van de huurovereenkomst zelf het bedrag van de aanslag terugvorderen bij de verhuurder. De omschrijving van woonruimte is ook dusdanig dat er geen misverstand kan bestaan dat studentenhuizen met onzelfstandige wooneenheden dienen te worden aangemerkt als bedrijfsruimte, waarvoor de verhuurder op grond van artikel 3, derde lid, onderdeel c, in de heffing kan worden betrokken. (Zie ook Hoge Raad 23 juli 1984, BNB 1984/282, Belastingblad 1984, blz. 544 en Hoge Raad 8 februari 1995, BNB 1995/92).

In zijn arrest van 1 mei 1991 oordeelde de Hoge Raad dat als gebruiker van een bedrijfsruimte in de zin van de verordening slechts kan worden aangemerkt degene die zich daadwerkelijk min of meer duurzaam te eigen behoefte van de bedrijfsruimte kan bedienen. *Dit komt overeen met het feit dat de ruimte ter beschikking moet staan en dat degene met de beschikkingsmacht daarin niet gehinderd mag worden.* Daarom kon de aannemer die in opdracht van de landeigenaar op een stuk grond werkzaamheden uitvoert om deze geschikt te maken voor de bollenteelt, niet als gebruiker worden aangemerkt (BNB 1991/188, Belastingblad 1991, blz. 478). *In bovenstaande situatie had namelijk de landeigenaar de beschikkingsmacht. De ondernemer handelde enkel in opdracht.* Ook kan het gebruik van een woonruimte of van een bedrijfsruimte er op zijn gericht om die voor kortere perioden ter beschikking te stellen van wisselende, opeenvolgende gebruikers. In dergelijke gevallen is de verhuurder/exploitant belastingplichtig.

De toelichting op artikel 15 lid 1 van de Verordening zuiveringsheffing Waterschap Rivierenland komt te luiden:

De *forfaitaire* regeling voor *kleine* bedrijfsruimten vindt haar basis in artikel 122i, eerste lid, van de Waterschapswet. Indien de heffingsplichtige aannemelijk maakt dat het aantal vervuilingseenheden minder dan vijf bedraagt, wordt de vervuilingswaarde op drie vervuilingseenheden gesteld en op één vervuilingseenheid indien die één of minder bedraagt.

Voor een leegstaande bedrijfsruimte van waaruit aannemelijk is dat afvalwater wordt afgevoerd, wordt de vervuilingswaarde op één vervuilingseenheid gesteld. Het werkelijke waterverbruik doet niets af aan de forfaitaire regeling, tenzij aannemelijk is dat het aantal vervuilingseenheden meer als één bedraagt. De wetgever heeft op gronden van doelmatigheid en uitvoerbaarheid de ruwheid van de forfaitaire regeling aanvaard. In de jurisprudentie is bepaald dat op grond van een redelijke wetsuitlegging een leegstaande ruimte waaruit stoffen worden afgevoerd gelijk gesteld moet worden aan het feit dat er voor 1 v.e. of minder wordt afgevoerd.

De toelichting op artikel 16 lid 1 van de Verordening zuiveringsheffing Waterschap Rivierenland komt te luiden:

In navolging van artikel 122h, eerste lid, van de Waterschapswet wordt de vervuilingswaarde voor een woonruimte vastgesteld op drie vervuilingseenheden, met dien verstande dat die wanneer de woonruimte door één persoon gebruikt wordt deze één vervuilingseenheid bedraagt.

Voor een leegstaande woonruimte van waaruit aannemelijk is dat afvalwater wordt afgevoerd, wordt de vervuilingswaarde op één vervuilingseenheid gesteld. Het werkelijke waterverbruik doet niets af aan de forfaitaire regeling, tenzij aannemelijk is dat het aantal vervuilingseenheden meer als één bedraagt. De wetgever heeft op gronden van doelmatigheid en uitvoerbaarheid de ruwheid van de forfaitaire regeling aanvaard. In de jurisprudentie is bepaald dat op grond van een redelijke wetsuitlegging een leegstaande ruimte waaruit stoffen worden afgevoerd gelijk gesteld moet worden aan het 'gebruik' door één persoon.

Wanneer er sprake is van een tweede woonruimte of een voor recreatiedoeleinden bestemde woonruimte die zich niet bevindt op een voor verblijfsrecreatie bestemd terrein dat als zodanig wordt geëxploateerd, wordt de woonruimte aangeslagen volgens de forfaitaire regeling op drie vervuilingseenheden of op één vervuilingseenheid wanneer de ruimte door één persoon gebruikt wordt. Het aantal v.e. is niet afhankelijk van het werkelijke waterverbruik, maar wordt in beginsel bepaald op basis van het hoofdverblijf. Het feit dat er op het hoofdverblijf ook aangeslagen wordt voor drie vervuilingseenheden dan wel voor één vervuilingseenheid doet hier niets aan af. Ook het feit dat de woonruimte niet zo intensief gebruikt wordt als het hoofdverblijf doet niets af aan de forfaitaire regeling.

Interview leidraad

Onderwerp	Het heffen van zuiveringsheffing bij leegstaande woningen en/of bedrijfspanden
Datum	7 april 2016
Tijd	10:00 uur – 10:45 uur
Locatie	Boscheweg 56 5283 WB Boxtel
Gegevens geïnterviewde 1 (G1)	
Naam	Godelieve van de Laar
Organisatie	Waterschap De Dommel
Functie	Senior medewerkster; afdeling Belastingen
Gegevens geïnterviewde 2 (G2)	
Naam	Paulien de Graaf – Saarloos
Organisatie	Waterschap De Dommel
Functie	Juridisch medewerker; afdeling Belastingen
Gegevens interviewer (I)	
Naam	Kyra Swinkels
Organisatie	Waterschap Rivierenland
Functie	Stagiaire bij team juridische zaken

Geplande hoofdvragen

1. Wat is leegstand voor Waterschap de Dommel?
2. Heeft u enigszins zicht op de leegstand (woningen en bedrijfspanden) in het gebied van Waterschap De Dommel?
3. Belast Waterschap De Dommel leegstaande woningen en bedrijfspanden in de zuiveringsheffing of heeft Waterschap De Dommel erover nagedacht om dit te doen? Hoe doen ze het dan?
4. Waarom heeft Waterschap De Dommel ervoor gekozen om dit wel of niet te doen? Welke overwegingen?
5. Speelt het voor Waterschap De Dommel mee dat er in de Waterschapswet hierover niets specifiek is geregeld?
6. Hoe beschouwen jullie recreatiewoningen (2^e huis) die niet op een recreatieterrein staan? → Want dan ben je niet ingeschreven, hoe ben je dan gebruiker?
7. Tegen welke praktische aspecten, zoals een watermeter (vaststellen van afvoer) en tijd vs. opbrengst, loopt Waterschap De Dommel aan of denkt daartegen aan te lopen?
8. Welke risico's en inspanningen verwacht u bij het invoeren van zuiveringsheffing bij leegstand?
9. Heeft Waterschap De Dommel een andere 'oplossing' voor de leegstand?

Transcriptie interview

I: Goedemorgen. Jullie hebben een erg mooie receptie met die vissen.

G2: Ja, dat vind ik ook. Erg leuk.

I: Is het goed als ik dit interview opneem, zodat ik het later makkelijker kan uittypen?

G1: Geen probleem. Is dit voor je studie?

I: Ja, ik zit in mijn laatste jaar van HBO-Rechten en loop mijn afstudeerstage bij Waterschap Rivierenland. Zij hadden mij verzocht onderzoek te doen naar de mogelijkheid om zuiveringsheffing te heffen bij leegstand.

G1: Waar zit je dan ergens op school?

I: Het is een combinatie van Avans en Fontys, waardoor de school twee vestigingen heeft. Een in Tilburg en een in Den Bosch. Is het trouwens voor jullie prima als ik je en jij zeg?

G1: Ja hoor.

G2: Natuurlijk.

G1: Loop je nu stage bij het Waterschap of bij BSR?

I: Ik loop stage bij het Waterschap Rivierenland en werk voor mijn onderzoek nauw samen met BSR. BSR zit ook gevestigd in het pand van het waterschap en hebben veel contact met het waterschap.

G2: Ja die zitten inderdaad bij elkaar in een pand.

I: Ik had al een aantal vragen doorgestuurd en ik zie dat je ze ontvangen hebt. Jullie hebben geen belastingsamenwerking. Waarom hebben jullie dat niet?

G1: Daar zijn we nog mee bezig geweest. Maar het was voor ons goedkoper om dit niet te doen. Aangezien we nog een goed systeem hadden en voor een nieuw systeem bij de belastingsamenwerking moest dan ook betaald worden. Daarnaast hebben we wel een samenwerking, wij werken namelijk samen met BrabantWater. Dat is het waterbedrijf. Dit is voor ons mogelijk omdat wij niet te maken hebben met meerdere waterbedrijven.

I: Oke, dat is wel interessant. Hebben jullie veel leegstand in het gebied?

G1: Nee, we hebben eigenlijk niet zo heel veel leegstand.

I: Heb je enig zicht op waar er meer leegstand is? Bij woningen of bedrijfsruimtes?

G1: Nee, maar waarschijnlijk is de leegstand bij woningen groter als bij bedrijfsruimtes. Dit komt omdat het aantal woningen veel groter is. Maar over het percentage durf ik niets te zeggen.

I: Hoe komt het dat jullie niet zoveel te maken hebben met leegstand? Want bij Waterschap Rivierenland hebben ze erg veel leegstand, waar ze op dit moment geen zuiveringsheffing heffen.

G1: Euhm.. wij werken volgens een systeem met koppeling met de gegevens van BrabantWater. Dus wanneer BrabantWater de rekening verstuurd, komt bij het watercontract en de bepaalde belastingen zoals provinciale belasting ook de waterschapsbelasting. Burgers vinden dit logisch omdat het allebei te maken heeft met water. Mensen vinden water altijd erg belangrijk en zijn snel bang van water afgesloten te worden. Hierdoor melden ze zich eerder aan als bij de gemeente. We hebben dus meer zicht op het watergebruik.

I: Ja, dat snap ik. Het is een heel ander systeem, want bij de andere waterschappen is het gba / kvk leidend.

G2: Er zijn inderdaad nog maar twee waterschappen die geen belastingsamenwerking hebben. Wij en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

I: Weet je ook op welke manier het Hollands Noorderkwartier werkt of die het gba volgen?

G1: Nee, dat durf ik niet te zeggen. Ze zijn de laatste jaren veel van systeem veranderd.

I: Oke. Dan vroeg ik me nog af hoe jullie werken met recreatiewoningen die niet op een daarvoor bestemd terrein staan, maar bijvoorbeeld een 2^e huis?

G1: Er is dan een contract afgesloten met BrabantWater dus er is een gebruiker. Aan de hand van de samenstelling van het huishouden volgens het gba wordt het forfait bepaald. Dus meerpersoonshuishoudens krijgen 3ve tenzij er aangetoond kan worden dat het maar door een persoon gebruikt wordt dan 1ve.

I: Er wordt dus in sommige gevallen wel gekeken naar het gba?

G1: Ja ook wanneer mensen aangeven bij BrabantWater dat het onbewoond is. BrabantWater noteert dit dan in het systeem waardoor er dan automatisch geen zuiveringsheffing meer geheven wordt. Wij controleren dan aan de hand van het gba of kvk of er inderdaad niemand staat ingeschreven en of er geen sprake is van waterinname. Bij een waterinname lager als 10 kuub, wordt dit geaccepteerd. Wanneer er meer water verbruikt wordt, wordt de heffing gewoon weer opgelegd en ook met terugwerkende kracht.

I: En wanneer er onder de 10 kuub waterinname is, wordt er geen belasting geheven? Want dit zou wel kunnen.

G1: Ja dat klopt maar we hebben daar de grens getrokken. Bij panden waar bijvoorbeeld geen watermeter aanwezig is, is het moeilijk om vast te stellen of er waterverbruik is. Er moet dan vertrouwd worden op de gegevens van het gba / kvk en het feit dat de inwoner heeft aangegeven dat het leeg staat.

I: Oke. Dus jullie slaan aan op het moment dat er een contract is bij BrabantWater?

G1: Ja dat klopt.

I: Hoe weten jullie dan of er daadwerkelijk water verbruik heeft plaats gevonden?

G2: Wij kunnen ook in het systeem van BrabantWater daarin kunnen wij zien hoeveel water is verbruikt. Wij stellen de aanslag op en BrabantWater vordert hem in door middel van de afrekening bij het water.

I: Oke dat is wel veel makkelijker. Maar ik neem aan dat daar ook betaald voor moet worden. Of hoe doen jullie dat?

G1: BrabantWater krijgt per invordering een vergoeding en een vergoeding voor het gebruik van hun gegevens.

I: Oke dus hun verdienen er ook geld aan.

G1: Ja dat klopt anders zouden ze het ook niet doen.

I: Dat is inderdaad logisch. Hebben jullie nog een idee hoe je de leegstand zou kunnen belasten wanneer je niet met een watermaatschappij samenwerkt?

G1: Ik heb geen idee. Misschien jij Paulien?

G2: Nee sorry ik ook niet.

I: In ieder geval bedankt voor jullie tijd. Ik zal het rapport naar jullie toe sturen.

G1: Oke wanneer moet je het inleveren?

I: Maandag 30 mei dus dan zien jullie het wel verschijnen.

G1: Nou we horen nog van je!

Interview leidraad

Onderwerp	Het heffen van zuiveringsheffing bij leegstaande woningen en/of bedrijfspanden
Datum	5 april 2016
Tijd	10:30 uur – 11:15
Locatie	Lübeckplein 2 8017 JZ Zwolle
Gegevens geïnterviewde 1 (G1)	
Naam	Marco Vliegthart
Organisatie	GBLT (Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn)
Functie	Fiscaal juridisch beleidsmedewerker
Gegevens geïnterviewde 2 (G2)	
Naam	Henk Morssink
Organisatie	GBLT (Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn)
Functie	Medewerker heffing
Gegevens interviewer (I)	
Naam	Kyra Swinkels
Organisatie	Waterschap Rivierenland
Functie	Stagiaire bij team juridische zaken

Geplande hoofdvragen

1. Heeft u enigszins zicht op de leegstand (woningen en bedrijfspanden) in het gebied?
2. Worden leegstaande woningen en bedrijfspanden belast in de zuiveringsheffing of is erover nagedacht om dit te doen?
3. Welke overwegingen speelde mee om dit wel of niet te doen?
4. Speelt mee dat er in de Waterschapswet hierover niets specifiek is geregeld?
5. Tegen welke praktische aspecten, zoals een watermeter (vaststellen van afvoer) en tijd vs. opbrengst, wordt aan gelopen of is de verwachting daar tegen aan te lopen?
6. Welke risico's en inspanningen verwacht u bij het invoeren van zuiveringsheffing bij leegstand?
7. Zijn er andere mogelijkheden met betrekking tot de leegstand?

Transcriptie interview

I: Goedemorgen. Vind u het goed dat ik dit gesprek opneem? Op die manier kan ik het interview uittypen.

G1: Ja, dat mag hoor. Je mag ook wel jij en je zeggen.

I: Oke, dankjewel.

G1: Zullen we eerst beginnen met een voorstelrondje?

I: Prima. Ik ben Kyra Swinkels en ik zit nu in mijn laatste jaar HBO-Rechten. Op dit moment loop ik stage bij Waterschap Rivierenland, waar ik onderzoek doe naar de juridische en praktische mogelijkheden om zuiveringsheffing te heffen bij leegstand.

G2: Oke. Is dat voor je afstuderen?

I: Ja, klopt.

G1: Stel jij je ook voor Henk?

G2: Nou ik ben Henk Morssink en medewerker heffing bij GBLT. Ik werk als uitvoerder en leg de heffing op en ga controleren ook voor gemeenten. Hiervoor heb ik bij vier waterschappen gewerkt, waardoor ik veel ervaring heb.

I: Bevalt je werk?

G2: Ja, ik ben eigenlijk weer back too the roots. Hiervoor heb ik ook als adviseur gewerkt.

G1: Ik ben Marco Vliegenthart en ik ben fiscaal juridisch beleidsmedewerker bij GBL T. Wij maken elk jaar nieuwe verordeningen voor de waterschappen, die we opsturen en hun goedkeuren.

G2: Ik had eerst een vraag wat zie jij onder leegstand?

I: Euhm.. woningen en bedrijfspanden waar niemand is ingeschreven, dus bijvoorbeeld een tweede (vakantie)huis.

G1: Dat belasten wij wel. Er is dan sprake van een bepaalde woz-code, terwijl er niemand in geschreven staat.

I: Maar bij wie belasten jullie het dan?

G2: Dat doen we bij de eigenaar van het gebouw.

I: Is de eigenaar dan wel de gebruiker in de zin van artikel 122c, volgens mij, van de Waterschapswet?

G1: Ja, het juridische gebruik. Of het feitelijk altijd klopt, dat weet je niet, maar dat neem je dan aan als je geen bezwaar krijgt.

I: Oke.

G1: Dat is de enige bron van informatie die je hebt.

G2: Wat dat voor heb je gelijk, dat er gebruik belast wordt. Maar in dit geval is dat euh een op een de eigenaar.

I: Ja.

G2: Dus die neem je dan. Dat is de koppeling.

I: Ja.

G2: Als je kijkt naar leegstand woonruimte, dan kijken we puur van staan mensen ingeschreven in de gemeentelijke administratie. Dan belasten wij, staat er niemand in geschreven dan praten we puur over leegstand.

I: Ja en euh stel er staat een huis puur leeg omdat er iemand gaat verhuizen, dus er is... het wordt dus uitgeschreven en iemand gaat ergens anders wonen. Het huis staat puur leeg. Stel iemand gaat het dan toch verbouwen.

G1: Daar hebben we wel onderzoek, nja onderzoek, hebben we wel naar gekeken of we dat soort periode ook kunnen belasten. Die overgangperiode, zeg maar, dat iemand er komt wonen, eerst gaat klussen een paar maanden en dan pas daar gaat wonen.

I: Maar dit kan ook twee jaar duren.

G1: Ja, dat is.. dat hebben we bekeken. Dat is gewoon heel erg lastig euhm omdat je systeem zijn zo ingericht voor woonruimte dat er een koppeling is met gba of brp, dus dat je eigenlijk al vaak een situatie hebt, dat je al een aanslag hebt opgelegd. Voordat je überhaupt toekomt aan controle van ga ik die periode van de verbouw of verhuisperiode ga belasten.

I: Ja.

G1: Dus je loopt gewoon achter de feiten aan en het is daarbij ook de vraag of het eigenlijk wel kostenefficiënt is om bijvoorbeeld die koppeling los te laten en alles handmatig te gaan doen. Of toch de tijd te nemen om die verhuisperiode te beoordelen. Dat is haast niet werkbaar. In de meeste gevallen is het toch dat iemand zich inschrijft op het moment dat daar gebruik gaat plaatsvinden. Dan neem je dat eventuele verlies maar voor lief.

I: Ja, jullie hebben er dus wel naar gekeken.

G1: Je zou het hooguit voor langere periode kunnen doen. Dat als er geen mensen staan ingeschreven dat je daar onderzoek naar doet. Dus dat is lastig. Alleen nou zaten we nog wel van euh ja dat moet.. tenminste woonruimte die niet gebruikt worden, je zit dan ook met wanneer krijg je bijvoorbeeld de gegevens van je waterleidingmaatschappij. Je moet weten of er een watergebruik heeft plaatsgevonden en daar zit je ook op te wachten.

I: Ja, dus dat is ook achteraf.

G1: Ja, dus bij ons is het in ieder geval zo geweest dat, we hebben er naar gekeken voor woonruimte althans, maar dat het in de praktijk niet werkbaar is.

I: Oke. Vanwege de kosten efficiëntie?

G1: Nou ja, dat je vooral vaak achter de feiten aanloopt. Dus je kan het wel onderzoeken maar dan is er al gewoon automatisch een aanslag opgelegd op basis van de gegevens uit het gba. Omdat er iemand zich heeft ingeschreven, ook al is dat nadat die er drie maanden geklust heeft. Euh de aanslag is dan al met een bepaalde datum opgelegd dus daar kan je dan niet meer op terug komen op een later moment. Dus dat zijn de overwegingen om het niet te doen.

I: En hebben jullie in die zin veel leegstand in het gebied?

G1: Geen idee.

I: Geen idee. Hebben jullie er niet enig zicht op?

G2: Nou wat bedrijven betreft hebben wij veel op leegstand staan, wat in feite geen leegstand is. Het is puur omdat wij een bepaalde achterstand hebben met het opnemen van nieuwe bedrijven. Maar ze zijn in beeld.

I: Oke. Dus ze zijn er wel maar ze zijn er niet in het systeem?

G2: Nee, daarom is het een beetje moeilijk te bepalen over welke aantallen praat je, omdat in ons systeem misschien wel 10.000 bedrijven op leegstand staan. Terwijl wij weten dat ze niet allemaal leeg staan. Maar dat is een inhaalslag die we nog moeten doen. Dus aantallen geven is harstikke moeilijk.

I: Ja, maar dan loop je dus ook gewoon weer achter de feiten aan.

G2: Ja, wij lopen inderdaad redelijk achter de feiten aan.

I: En dat komt omdat?

G2: Dat komt omdat we zijn hoeveel jaar terug is het nu

G1: Twee jaar terug volgens mij geleden

G2: overgestapt zijn op een nieuw belastingsysteem. En we hebben een fusie gehad. Daardoor creëer je toch een bepaalde achterstand en die moet je inlopen met de beperkte middelen die je hebt. En het gaat, maar het gaat langzaam.

I: Oke en die bedrijven die in het systeem als leegstand staan maar dit niet zijn?

G2: Die gaan we zoveel mogelijk nog opnemen en ook met terugwerkende kracht. Dus zover als we kunnen. Alleen we moeten even wat tijd en ruimte daarvoor nemen.

I: Oke.

G2: We zijn bezig met de koppeling met de kamer van koophandel om te zien of we dat automatisch kunnen doen. Dat zou al heel wat schelen maar dat gaat ook een beetje moeizaam.

I: Ja snap ik. En dan had ik eigenlijk nog een vraag over die vakantiewoningen euhm kijk je hebt ook nog mensen die een tweede huis hebben. Het huis is dan wel in gebruik maar er is niemand ingeschreven. Hebben jullie daarbij gekeken hoeveel vervuilingseenheden je aanslaat?

G2: Wij gaan uit van standaard drie, een forfaitaire aanslag, waarbij mensen kunnen aangeven op mijn daadwerkelijk woonadres ben ik alleen wonend en dan gaan we ook verminderen naar één vervuilingseenheid.

I: Maar euhm..

G1: Niet zo precies maar we kijken inderdaad naar het hoofd adres of ja

I: Ja maar ze zijn dus niet bij die 'vakantiewoning' ingeschreven.

G1: Nee, dat klopt maar een handvat is dat we onder andere kijken naar dus hoeveel gebruikers er zijn op het andere adres waar men woont.

I: Oke.

G1: Maar dat hoeft niet zo te zijn dat dat dan ook betekent dat het een meerpersoonshuishouden hoeft te zijn.

I: Ja

G1: Feitelijk werken we altijd wel gewoon naar de feitelijke situatie, zouden we moeten doen in ieder geval.

I: Zouden we moeten doen in ieder geval?

G1: Het gebeurt niet altijd. We kijken inderdaad naar het hoofdverblijf hoeveel mensen daar wonen, maar dat is niet alles bepalend. Ten minste voor het opleggen van de aanslag gaan we er vanuit dat je op het ene adres met meerdere personen woont, je gezin zeg maar, dat je dan ook gebruik maakt van de recreatiewoning met je gezin.

I: Ja

G1: Maar bijvoorbeeld in de bezwaarfase kunnen we dat uitgangspunt niet meer hanteren natuurlijk, op het moment dat iemand feitelijke omstandigheden aandraagt die eenpersoonsverbruik aantonen.

I: dan moet je gaan aantonen dat er echt verbruik is van meerdere personen

G1: Ja we kunnen daar best van afwijken maar bij het opleggen van de aanslag is de situatie van het hoofd adres bepalend / leidend.

I: Ja

G2: Tenzij voor ons duidelijk is dat de woonruimte gebruikt wordt voor verhuur, maar dan wordt het ook een bedrijfsruimte.

G1: Nee, dat hoeft niet altijd zo te zijn.

G2: Nee maar ik bedoel wanneer ze de woonruimte exploiteren dan maken we er een bedrijfsaanslag van.

I: Waarom?

G2: Omdat we het dan niet meer zien als zelfstandige woonruimte maar op een volgend verhuur en dan komen die in bedrijfsruimte en dan is de waterinname bepalend voor de aanslag.

I: Oke, dan ga je niet meer uit van een woonruimte?

G2: Nee

G1: Maar voor voltijdig gebruik zou je dat volgens mij best kunnen zeggen trouwens. Goed misschien een andere discussie. De discussie is of je het belast of niet. We belasten het in ieder geval maar voor voltijdig gebruik blijft het gewoon een woonruimte in mijn beleving. Voor voltijdig gebruik zou je hem gewoon voor 3 v.e. kunnen aanslaan.

I: Ja

G2: Daar verschillen wij iets van mening.

I: Ja, nou dat is op zich wel interessant want mijn eerste instantie zou ik zeggen dan blijft het gewoon een woonruimte.

G2: Nou ja bij voltijdig gebruik kom je meer in de kamerverhuursystematiek terecht en dan zie ik het niet meer als een zelfstandige woonruimte.

G1: De woonruimte blijft zelfstandig. De faciliteiten van de woonruimte zijn aanwezig en die worden ook steeds in gebruik gegeven. Alleen voor wisselende gebruikers en dat is dat voltijdige wat dat ook mag betekenen, maar steeds wisselende gebruikers.

I: Maar dan spreken we over mensen die steeds voor korte tijd huren. Of heb je het dan ook over mensen die voor drie jaar een huis huren?

G2: Nee.

I: Dan blijft het wel gewoon een woonruimte?

G2: Nee dat noem je niet meer kort. Kort is voor meerdere keren in het jaar. Maar dat is ook discutabel.

G1: Je kan ook denken aan voorbeelden die vaker voorkomen bijvoorbeeld de dienstwoningen. Waar tijdelijke medewerkers zitten voor een paar maanden en dan komen er weer anderen. Dat zijn voor mij de voorbeelden van voltijdig gebruik waar je gewoon 3 v.e. kunt opleggen voor gebruik door meerdere personen. En aan wie je dat dan oplegt, dat zou degene zijn die de woonruimte in gebruik geeft dus ja de eigenaar van de woning of het bedrijf wat daar zijn werknemers stalt.

I: En die zouden het door kunnen berekenen, als ze dat zouden willen.

G1: Volgens mij niet, volgens mij heeft die daar geen mogelijkheid voor.

G2: Maar daar staan wij ook buiten.

I: Ja oke.

G1: Ja precies de heffingsplichtige is gewoon degene die het gebruik heeft en dat is dan het bedrijf dat het gebruikt ten behoeve van zijn werknemers.

I: Oke. En jullie hebben er wel al over nagedacht om leegstand te heffen, maar besloten om het niet te doen. Omdat als er echt leegstand is, is er sprake van geen gebruik.

G2: Ja voor de klusperiode hebben we besloten om dat niet te belasten.

I: Ja en anders loop je achter de feiten aan.

G2: Ja

I: Dat is op zich wel heel duidelijk.

G1: Voorheen trouwens, misschien om daar even over uit te wijden, liften wij mee met de waterleidingmaatschappij. Dus legde we een aanslag op, op het moment dat iemand zich meldt bij de waterleidingmaatschappij van dat die daar ging wonen en een contract wilde hebben.

I: Oke.

G1: Dus daar was eigenlijk automatisch wel het moment dat je een contract afsloot dat je heffingsplichtig werd. Dus daar had je wel een directe koppeling met waarschijnlijk het moment dat iemand gaat klussen want dan heb je water nodig.

I: Ja want anders heb je geen water.

G1: Ja precies.

I: En op dit moment doen jullie dat niet meer?

G1: Nee daar zijn we mee gestopt, we doen het nu allemaal in eigen huis. Dus de connectie met de watermaatschappij is er niet meer.

I: Waarom niet meer?

G1: Wat de afwegen waren weet ik niet. Voordeel is dat we het nu allemaal in eigen beheer hebben.

I: Dat je niet meer afhankelijk bent?

G2: Kosten en baten analyse.

G1: Ja we kunnen nu alle aanslagen combineren, we kunnen nu de zuiveringsheffing combineren met de watersysteemheffing gebouwd euhm dus dat is wel een voordeel. Je betaalt toch aan de waterleidingmaatschappij. Voor een deel van het gebied deden we het al in eigen beheer en nu doen alles in eigen beheer. Dus als je zoekt naar een oplossing zou dat nog iets kunnen zijn. Om aan te sluiten bij de gegevens van de watermaatschappij, als je daar echt goed beschikking over hebt en over alle objecten daar de gegevens van hebt, want dat is wel een probleem. Dat je niet alle objecten hebt met een watermeter.

I: Nee.

G1: Dus dat zou kunnen. Maar dat doen wij dus niet.

G2: BSR heeft dat denk ik ook niet he? Lift die mee met de waterleidingmaatschappijen?

I: Nee.

G1: Nee maar je zou misschien kunnen kijken of je die gegevens goed kan omsluiten en dat je een bepaalde periode eventjes bijvoorbeeld een controle maakt met de waterleidingmaatschappij, wanneer is er een nieuw watercontract afgesloten en een link met de BRP, als dat overeenkomt dat je dan meteen de aanslag al oplegt. Zit daar een bepaalde periode voor want waarschijnlijk krijg je eerste de gegevens van de watermaatschappij en dat zal als eerste ingaan waarschijnlijk. Of ten minste je regelt eerste je water en schrijft je dan pas in op het moment dat je er gaat wonen.

I: Ja.

G1: En dat je gaat kijken of daar een lange periode tussen zit en dat je dan niet direct automatisch die aanslag laat opleggen.

I: Oke

G1: Maar goed dat is een andere bron van informatie die je zou kunnen aanwenden denk ik.

G2: In die tijd dat wij mee liften was wel ons proces van de aanslag ging de deur uit met meeliften en de mensen moesten dan zelf aangeven van er is een bepaalde periode van leegstand. Dat ze achteraf konden verzoeken om vermindering van de aanslag.

I: Oke.

G2: Dan werd er gekeken is er een waterinname, nou als volgens mij was die grens iets van 4 / 5 m3 en dan zeiden we van nou 4 / 5 m3 men heeft daar niet

daadwerkelijk gewoond. Men is bezig geweest. Dat was een beetje de reden dat we toen zeiden voor die periode krijgen ze vrijstelling.

I: Ja onder de 4 / 5 m³ ...

G2: Ja afhankelijk van periode natuurlijk. Dat we zeiden dan is wel duidelijk dat er sprake is van leegstand.

G1: Ja terwijl nu doen we dat helemaal niet meer.

G2: Nee nou zijn we er helemaal van af.

I: Dus nou?

G2: De inschrijving is bepalend.

G1: Op het moment dat iemand gebruikt maakt van die woonruimte, het maakt niet uit hoeveel m³ je dan gebruikt als er maar ook al is het maar een kopje water volgens mij, dan ben je al heffingsplichting voor het hele heffingsjaar dus.

I: Ja.

G1: Op zich die ondergrens van 4 / 5 m³ gaat om best nog veel water. 4000 / 5000 liter

I: dat klopt

G2: Ja oke maar dat was over een langere periode he, dat was een beetje een inschatting.

G1: Ja ik snap van toen die ondergrens wel, maar voor nu is dat in principe niet meer bepalend.

I: Maar je belast nu ook niet meer het punt op het moment dat er niemand staat ingeschreven.

G1: Nee dat klopt, behalve bij de recreatiewoningen die we in beeld hebben. Kijk en daar komt het wel voor. Kijk daar hebben we wel bezwaar en beroepsprocedures van gehad dat mensen zeggen ja ik gebruik maar en dan was het geloof ik 2 of 3 m³ maar dat ze toch moesten betalen omdat gewoon vast stond dat die woning het hele aan hun ter beschikking stond voor waar ze het voor wilden gebruiken. En dus waren ze gewoon heffingsplichtig.

I: En dan gaat het om recreatiewoningen die op een daarvoor bestemd terrein staan of?

G1: Nee dat niet. Nee dat maakt op zich niet zoveel uit, dat is een andere

I: Andere regeling?

G1: Ja, nou ja we belasten de woningen op een recreatieterrein die voor als woondoeleinden gebruikt worden wel als zelfstandige woonruimte. Maar bijvoorbeeld de woning die voor recreatiedoeleinden gebruikt wordt en op een voor recreatie bestemd terrein staan, belasten we gewoon als bedrijfsruimte samen met het park.

I: Ja

G1: Dat is een beetje hoe wij er mee omgaan. Daar wordt ook verschillende mee omgegaan hebben wij begrepen.

I: Oke. Ja, dat was het eigenlijk wel wat ik wou weten.

G1: Snel dan. Nou dan ben ik eigenlijk wel benieuwd hoe jij zelf naar vraag 4 kijkt, weet niet hoe die door ons beantwoordt is. Zou je in de Waterschapswet iets moeten doen met de leegstand?

I: Euhm.. dat denk ik niet. Maar het is op zich wel in de Waterschapswet is wel precies geregeld voor recreatiewoningen op een daarvoor bestemd terrein, maar niet als dus een pand leeg staat. Dus als bijvoorbeeld een bedrijfsruimte een jaar leegstaat of een huis, wat je daar dan mee kan. En daar is eigenlijk niets over geregeld.

G1: Nee.

I: Of er dan bijvoorbeeld een ondergrens is of dat er een grens is voor het gebruik van water. Als je een kopje water verbruikt oke of welke grens zou je kunnen aanhouden.

G2: Nou je zou wel weer hetzelfde kunnen doen. Als je kijkt naar sommige bedrijven die vrij weinig water innemen en toch het hele jaar gebruik maken of je dan een ondergrens moet gaan zitten bepalen. Er zijn genoeg bedrijven maar ook mensen die in een woonruimte wonen en echt weinig water gebruiken. En je hebt wel stelletjes die niet verder komen als 20 m³ op jaarbasis en dat is echt weinig.

I: En dan worden ze toch voor drie aangeslagen.

G2: Ja en moet je dat gaan regelen voor leegstand terwijl er andere groepen zijn die ook minimaal gebruik hebben en wel moeten betalen. Dat zou ook een afweging zijn die je zou moeten nemen denk ik, als je al aan een ondergrens gaat zit werken.

G1: Ik zou helemaal geen ondergrens gebruiken.

G2: Nee precies ik ben daar ook geen voorstander van.

G1: Maar ik ben wel voorstander van, ten minste de discussie gaat om het systeem te veranderen dus de waterschapsheffingen, maar dat je bijvoorbeeld er geen gebruikersheffing van maakt maar het meer een gebruiksrecht wordt. En dan niet in de zin van rechten of leges maar dat je betaalt om de mogelijkheid hebt om af te voeren. Dus op het moment dat je een woonruimte hebt, dat het voor woonruimte niet de discussie is, en dat alleen maar de mogelijkheid om af te voeren aanwezig is en dat je gewoon betaald per object. Ongeacht of je daadwerkelijk afvoert. Dat zou een voordeel voor de systeem en voor de hoeveelheid werk die we er aan hebben, zou dat heel veel schelen.

I: Ja maar dan krijg je verschil tussen mensen die heel veel gebruiken en mensen die weinig verbruiken. Dat wordt dan op een pot gegooid.

G1: Ja dat klopt, maar voor woonruimte heb ik het idee dat we dat punt eigenlijk al verlaat hebben met het forfait. Want het uitgangspunt is 3 v.e. maar er zit nogal een groot verschil tussen van dezelfde samenstelling. Wat Henk zegt, het ene stel verbruikt 20 m³ en de andere met minimaal het dubbele. De grote huishoudens nemen we ook niet mee en de tweepersoonshuishoudens betalen ook niet naar evenredigheid. Dus als je het verder wil vereenvoudigen, zou ik zeggen maak er een soort watersysteemheffing ingezetene van. Gewoon een tijdstip bepaling en dan puur voor eigendomsobjecten van. Maar goed dat is wat anders en dat kunnen we ook niet zelfstandig regelen.

I: Haha ja oke. Maar dat is op zich ook wel een punt inderdaad.

I: Dat was het wel. Heel erg bedankt voor jullie tijd.

Interview leidraad

Onderwerp	Het heffen van zuiveringsheffing bij leegstaande woningen en/of bedrijfspanden
Datum	14 april 2016
Tijd	15:00 uur – 16:10 uur
Locatie	Raadhuislaan 2 5341 GM Oss
Gegevens geïnterviewde 1 (G1)	
Naam	Meike Boersma-Verhoeven
Organisatie	BS-OB (Belastingsamenwerking Oost-Brabant)
Functie	Afdelingshoofd Heffen en Innén
Gegevens geïnterviewde 2 (G2)	
Naam	Theo van der Bolt
Organisatie	BS-OB (Belastingsamenwerking Oost-Brabant)
Functie	Adviseur waterschapshellingen
Gegevens interviewer (I)	
Naam	Kyra Swinkels
Organisatie	Waterschap Rivierenland
Functie	Stagiaire bij team juridische zaken

Geplande hoofdvragen

1. Wat is leegstand voor Waterschap Aa en Maas?
2. Heeft u enigszins zicht op de leegstand (woningen en bedrijfspanden) in het gebied van Waterschap Aa en Maas? Doorvragen
3. Belast Waterschap Aa en Maas leegstaande woningen en bedrijfspanden in de zuiveringsheffing of heeft Waterschap Aa en Maas erover nagedacht om dit te doen? Hoe doen ze het dan? Doorvragen
4. Waarom heeft Waterschap Aa en Maas ervoor gekozen om dit wel of niet te doen? Welke overwegingen?
5. Speelt het voor Waterschap Aa en Maas mee dat er in de Waterschapswet hierover niets specifiek is geregeld?
6. Hoe beschouwen jullie recreatiewoningen (2^e huis) die niet op een recreatieterrein staan? → Want dan ben je niet ingeschreven, hoe ben je dan gebruiker?
7. Tegen welke praktische aspecten, zoals een watermeter (vaststellen van afvoer) en tijd vs. opbrengst, loopt Waterschap Aa en Maas aan of denkt daartegen aan te lopen?
Welke risico's en inspanningen verwacht u bij het invoeren van zuiveringsheffing bij leegstand?
8. Heeft Waterschap Aa en Maas een andere 'oplossing' voor de leegstand?

Transcriptie interview

I: Euhm.. ik vroeg mij af of jullie leegstand hebben bij Aa en Maas. Hebben jullie daar enig zicht op?

G1: Ja die hebben wij wel.

G2: Ja vooral met de laatste jaren hebben wij heel veel bedrijfspanden die leeg staan. Ja en woningen dat is altijd wel een beetje. Woningen, leegstand...

G1: Ja daar doen we wel vorig jaar hebben we daar een controle op gedaan dat als we wel zagen dat er waterverbruik op zat en het waterverbruik was volgens mij meer als 10 m³ dan gingen we alsnog een aanslag opleggen. Dat hebben alleen voor de woningen gedaan vorig jaar en niet voor de bedrijven.

I: Hebben jullie die controle via de waterleidingmaatschappij uitgevoerd of zijn jullie ook echt...

G1: Nee via het waterleidingbedrijf.

G2: We hebben maar een waterleidingbedrijf dus we kunnen gemakkelijk eigenlijk wel een controle uitvoeren door de gegevens te koppelen

G1: In theorie zouden we dat bij bedrijven ook kunnen doen, maar daar hebben we sowieso geen tijd voor gehad. Om ook die controle bij bedrijven uit te kunnen voeren. We zijn nu heel druk bezig met het implementeren van de waterbank.

I: Ja?

G1: Dat wil zeggen dat we geautomatiseerd de waterverbruikgegevens kunnen gaan koppelen en dat we van te voren zeg maar controles kunnen uitvoeren.

I: Want nou moet je het nog opvragen?

G1: Ja we krijgen wel lijsten maar niet meteen in ons belastingsysteem.

I: Niet gekoppeld.

G2: En dan kan je het meteen koppelen en zien leegstand en toch verbruik dus kunnen we sneller actie ondernemen in ieder geval.

G1: Ja dan kunnen daar van te voren signaallijsten voor krijgen en dat hebben we nu niet. En dat hebben we vorig jaar wel bij de woningen uitgelijst maar bij de bedrijven hebben we dat niet gedaan.

G2: Nee. Bedrijven die ja die moeten we dan krijgen via de kvk wijzigingen en zeker wanneer het grotere het grotere bedrijfspanden zijn, dan wordt het wel eens op een andere manier in de gaten gehouden door toezichthouders bijvoorbeeld.

I: Oke.

G2: Als er echt heel grote bedrijven failliet gaan of dan euh dan kijken we toch wel of er iets anders inkomt. Maar daar zit niet echt een vaste structuur in. Het is dat we het zomaar te pas en te onpas tegen komen.

G1: Ja...

G2: Ja of kvk inschrijvingen maar dat is altijd euh..

G1: Nee en bij de meetbedrijven zit je er gewoon dichterbij op en bij de tabelbedrijven werken we met aangifte dus dat zie je als die echt leeg komen te staan. Bij de forfait bedrijven zou je het kunnen halen met de vergelijking met je waterverbruik gegevens. Maar dat hebben we nu dus niet gedaan, dus daar missen we eigenlijk de trigger.

G2: Ja

G1: Om daar een controle op uit te voeren, in feite denk ik zo dat de Waterschapswet wel de mogelijkheid biedt om ook op te leggen op het moment dat er wel waterverbruik wordt afgevoerd want dat geeft aan dat er gewoon sprake is van gebruik. Maar dan moet je denk ik wel een afweging maken bij hoeveel m³ zeg je dat er echt sprake is van gebruik en bij hoeveel niet. We hebben vorig jaar gezegd we hanteren even 10 m³ want anders heb je bij woningen geen sprake van even een keer de plantjes water geven of wat dan ook.

I: Ja.

G1: Of iets meer als een haha keer de wc door trekken ofzo.

G2: Ja dat klopt ook wel. We hebben ook wel kleine bedrijfjes zeg maar, een klein winkeltje waar maar 1 wasbakje hangt, waar jaar op jaar maar 4 of 5 m³ gebruiken. Die zitten dan wel in de heffing als dat gewoon gebruik is.

I: Ja. En wil je die grens van 10 m³ vasthouden bij woningen?

G1: Ja we hebben daar eigenlijk niet echt overnagedacht.

I: Gewoon om even de grens te trekken?

G1: Ja zodat we die grotere eruit gehaald hebben. En die andere ja dat nemen we nu even voor lief.

I: Heb je er veel uitgehaald?

G1: Dat weet ik niet precies te zeggen hoeveel.

G2: We komen nogal wat woningen tegen waar geen mensen ingeschreven staan en waar het waterverbruik best hoog kan zijn. Waar zeg maar buitenlandse werknemers verblijven. Die komen er toch verschillende uit en dan is die heffing toch een stuk hoger, want dan zeggen we niet dat het een woonhuis is maar een pensionverstrekking. Waardoor het een bedrijfsruimte is. Kijk dan slaan we soms wel

eens woningen aan waar 600 m³ op zit, daar zitten dan 20 mensen in te wonen in allerlei kamertjes en ja die komen er dan wel uit.

I: Ja en dan staat er inderdaad niemand ingeschreven.

G2: Nee er staat heel vaak niemand ingeschreven en dan komen die er wel uit met waterverbruik controles.

I: Ja. En met bijvoorbeeld een recreatiewoning, die hun gebruiken als tweede huis. `

G1: Ja dat is wel een leuke.

G2: Ja dat is een goede haha.

I: Want je hebt een recreatiehuisje op een recreatieterrein. Maar het kan ook zijn dat je een tweede huis hebt.

G2: Op een recreatieterrein of elders dan, want dat is dan van belang voor de wetgeving zit ook al wat jurisprudentie aan om te kijken wat doen we nou met die tweede woningen. Als ik gewoon een tweede woning in de rij heb, ik heb een woning in dit dorp en ik heb een woning in een dorp verderop ook in de rij staan, dan belasten we die gewoon. Daar zit wel vaak waterverbruik ook, misschien ook niet zo veel, want je bent in zo'n tweede woning niet vaak. Maar dan zit die wel in de heffing. Voor zover we die ja vaak komen we die toch wel tegen. Op parken...

I: Hoe kom je die tegen?

G2: Daar zit waterverbruik op.

I: Oke, dat je gaat controleren en dan is het leegstaand

G2: Ja dan staat er niemand ingeschreven maar daar zit wel een eigenaar aan. En vaak zullen we die eigenaar als heffingsplichtige de zuiveringsheffing opleggen.

I: En leg je dan op qua hoeveelheid het verbruik is?

G2: Nee forfait 1 of 3 v.e. het is een woning, tenminste als we kunnen achterhalen dat het gewoon een woonhuis is, een vakantiehuis bijvoorbeeld, dan zeggen we ja dan is het een woning. Dus 1 of 3 v.e.

I: En hoe bepaal je dan of het 1 of 3 v.e. is?

G2: Nou in principe, zo hebben we het tot nu toe altijd gedaan

I: Want er staat niemand ingeschreven

G2: Er staat niemand ingeschreven dus wij zeggen altijd de eigenaar is gebruiker en we zeggen het is 3 v.e. Dan komt het wel eens dat mensen zeggen maar ik ben er nooit en ik ben maar een alleenwonende en ik woon op mijn hoofdverblijf ook alleen. Dan slaan we vaak voor zo'n vakantiehuis ook wel aan voor 1 v.e. maar niet als daar 600 m³ staat. Dan gaan we eens kijken wat doet die daar allemaal. Als daar dan ook maar 20 m³ staat dan zeggen we het zal dan wel zo zijn.

G1: Dan geloven we dat wel.

G2: Ja dan gaan we daar in mee. Dat is meer een praktische oplossing. Als hij maar kan aantonen dat die maar alleen woont en zijn vakantiehuis ook alleen gebruikt, ja dan he

I: Maar standaard is het eigenlijk 3 v.e.

G2: Ja 3 v.e. omdat we gewoon niet weten ja... het is een woning. En sommige mensen hebben ook een tweede woning en dan zitten ze 6 maanden in die woning en 6 maanden in het buitenland. Ja dat kan.

G1: Ja de recreatieparken op zich zelf, dat is nog wel wisselend. Dat is bij ons nog wel een aandachtspunt.

I: Daar is wel een wettelijke regeling voor.

G2: Ja wanneer er aan alle voorwaarden er zijn

I: Ja bijvoorbeeld bij Landal of CenterParcs

G2: Ja die woningen beschouwen wij niet als woningen maar dan is het als bedrijfsruimte. Maar steeds vaker komen we allerlei varianten tegen op die vakantieparken. En met al die varianten zitten we nog een beetje te stoeien.

G1: Ja we doen het nou ook niet eenduidig dus dat is voor ons nu wel een punt van aandacht. Dat we zeggen dat willen we uitgezocht hebben..

I: Hoe we dat gaan aanpakken

G1: Ja en hoe dat juridisch ook zou moeten vooral bij die uitzonderingssituaties bij de gemeenten waarbij mensen gewoon wonen en het gedoogd wordt.

I: Ja omdat je ook rekening moet houden met andere lokale belastingen is het een lastige klus. Euhm... even kijken. En met bedrijfsruimtes hebben jullie eigenlijk nog niets geregeld? Als dat leegstaat is het gewoon kvk en geen controle.

G1: Ja als we het zien wel in het waterverbruik met de aangiftebedrijven. Als we dan zien dat ze elk jaar een aangifte hebben gehad en we hebben geen gebruiker meer, ja die komen we wel tegen. Daar ga je wel naar kijken en een nieuwe gebruiker zoeken. Maar kijk je bij BrabantWater en met andere controle lijsten kom je ze ook wel tegen, maar we gaan niet specifiek een controle om te zeggen van daar waar we bedrijfspanden hebben en een waterverbruik boven de zoveel m3 die moeten we gaan onderzoeken. We hebben dan wel controle lijsten waar die dingen in voor kunnen komen, maar het is niet puur daarop gericht. Maar als we ze tegen komen dan ja doen we daar wel een gebruiker voor zoeken of leggen het op aan de eigenaar maar het is niet dat we daar specifiek onderzoek op doen.

G2: Nee want dat is best moeilijk op bedrijven terreinen en zeker wat oudere bedrijven terreinen. Daar staan steeds vaker bedrijfspanden al jaren leeg ja dat moet je gewoon je kan wel iedere keer blijven kijken maar ja op een gegeven moment moet je toch ergens iets vandaan halen. En je kunt wel wachten op een nieuwe inschrijving maar dan loop je soms ver achter met de kvk. Die pakken we ook niet stuk voor stuk aan om te kijken.

G1: Ja ook die combinatiepanden want je hebt ook panden waar een woning met bedrijf is. En als er dan op de woning wel iemand ingeschreven staat en het bedrijf zou leeg staan volgens de kvk en er zit maar een watermeter. Dan is het ook heel lastig. Dus je moet dan wel echt verdergaand onderzoek gaan doen wil je weten of euh

I: Het gebruikt wordt

G1: Ja en het is gewoon te arbeidsintensief om overal langs te gaan bij wijze van

G2: Ook dat doen we wel eens, dan zie ik in het buitengebied er zit weer iets nieuws in hier. Maar inderdaad wat meike zegt bij die combinatiepanden. Het ligt eraan wat diegene dan weer gaat doen, gaat die het verhuren of komt er iets anders in.

I: Ja kan je dat niet zien aan het waterverbruik? Je zou zeggen dat het dan toch moet dalen.

G1: Dat ligt eraan wat voor bedrijf er dan weer in zit. Dus dat is dan wel best lastig.

G2: Hele grote bedrijven kunnen geen waterverbruik hebben he dus ja.

G1: Loodsen bijvoorbeeld die worden gebruikt voor opslag en die hebben dan geen waterverbruik.

G2: Ja distributiebedrijven die zijn gigantisch groot maar hebben geen water nodig.

I: En die kunnen dan wel gebruikt worden zonder dat er iemand ingeschreven staat.

G2: Dat zou ook nog kunnen dus dat is best lastig.

G1: Waterverbruik is een mooie eerste aanleiding maar dan ben je niet helemaal volledig.

I: Maar wel vollediger als alleen de kvk.

G1: Jazeker, wat wij wel overigens doen is dat als wij merken dat, in principe is de kvk basisregistratie tegenwoordig, er wel een gebruiker is bij BrabantWater melden we dat terug aan de kvk. Zodat zij in principe onderzoek moeten doen of er daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt van die bedrijfsruimte.

I: Oke. Wat is dan voor jullie het voordeel? Tenzij degene daarna wordt ingeschreven.

G1: Het is eigenlijk zo dat de wet ons verplicht om de NR te volgen. Dus als er geen gebruiker in de NR zit, mogen wij eigenlijk geen aanslag opleggen. Want dan wordt er gezegd je moet de basisregistratie volgen, het kan natuurlijk zijn dat wij een aanknopingspunt hebben om te zeggen ja die basisregistratie is niet goed. Pas op het moment dat wij terug gaan melden naar de basisregistratie dan mag je zeg maar afwijken.

I: Oke.

G1: Dus dat is wat we doen. We melden hem terug en in de hoop ook dat zij actie ondernemen, en die gebruiker gaan toevoegen want dan houd je je bestand ook up to date en op elkaar aangesloten.

I: En geldt dat dan ook weer voor woningen?

G1: Bij de woningen is het de BRP en dat werkt in feite gelijk.

I: Dus als er niemand ingeschreven staat, heb je hetzelfde.

G2: Ook dat melden we altijd terug. Dan zeggen we tegen de gemeente

Interview leidraad

Onderwerp	Het heffen van zuiveringsheffing bij leegstaande woningen en/of bedrijfspanden
Locatie	E-mail
Gegevens geïnterviewde 1 (G1)	
Naam	Fabian Polak
Organisatie	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Functie	Medewerker cluster belastingen
Gegevens geïnterviewde 2 (G2)	
Naam	Patrick Kwast
Organisatie	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Functie	Senior medewerker heffing
Gegevens interviewer (I)	
Naam	Kyra Swinkels
Organisatie	Waterschap Rivierenland
Functie	Stagiaire bij team juridische zaken

Geplande hoofdvragen

1. Wat is voor Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland leegstand?
2. Heeft u enigszins zicht op de leegstand (woningen en bedrijfspanden) in het gebied?
3. Worden leegstaande woningen en bedrijfspanden belast in de zuiveringsheffing of is er over nagedacht om dit te doen?
4. Welke overwegingen speelde mee om dit wel of niet te doen?
5. Is er in jullie verordening ingespeeld met betrekking tot leegstand en/of het begrip 'gebruiker'?
6. Wat is voor jullie de gebruiker mbt de zuiveringsheffing?
7. Bij hoeveel m3 waterinname spreken jullie van watergebruik en dus afvoer?
8. Werken jullie nauw samen met drinkwaterbedrijven?
9. Hoe beschouwen jullie recreatiewoningen (2^e huis) die niet op een recreatieterrein staan?
10. Speelt het voor jullie mee dat er in de Waterschapswet en het besluit hierover niets specifiek is geregeld?
11. Tegen welke praktische aspecten, zoals een watermeter (vaststellen van afvoer) en tijd vs. opbrengst, wordt aan gelopen of is de verwachting daar tegen aan te lopen?
12. Welke risico's en inspanningen verwacht u bij het invoeren van zuiveringsheffing bij leegstand?

Vragen

1. Heeft Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier veel administratieve leegstand? Waarbij er sprake is van geen ingeschreven partij (BRP/KvK), maar er wel waterverbruik wordt geconstateerd.

Fabian: Het exacte aantal voor wat betreft woonruimten is moeilijk boven water te krijgen. Zeker als je ook de voorwaarde stelt dat er waterverbruik moet zijn geconstateerd. Hier kunnen we je dan ook geen antwoord op geven.

Wel hebben wij de afgelopen 3 jaar voor de zuiveringsheffing bedrijfsruimten jaarlijks zo'n 10.000 adressen waarvoor nog geen aanslag werd opgelegd gecontroleerd op inschrijving in KvK en/of waterverbruik.

Patrick: Los van recreatiewoningen, gaat alles geautomatiseerd conform burgerzaken bij de gemeente.

2. Op welke manier werkt het systeem om de zuiveringsheffing op te leggen?

Fabian: De zuiveringsheffing van bedrijfsruimten wordt handmatig vastgesteld en opgelegd.

Patrick: Voor woonruimten wordt gebruik gemaakt van de applicatie WRA (WOZ Relatiebelanghebbende en Aantal inwoners). Deze applicatie zorgt ervoor door middel van een aanwijsvolgorde wie er op welk adres belastingplichtig wordt. Zie antwoord op vraag 10.

3. Werken jullie voornamelijk op basis van de gegevens van de KvK en het BRP?

Fabian: De zuiveringsheffing van bedrijfsruimten wordt in de meeste gevallen gebaseerd op de gegevens van de KvK en de verbruiksgegevens van de drinkwaterbedrijven PWN en Waternet.

Patrick: Voor woonruimten BRP.

4. Zijn de aanslagen meteen definitief of eerst voorlopig?

Fabian: Wanneer wij beschikken over alle benodigde gegevens om een (definitieve) aanslag zuiveringsheffing vast te kunnen stellen, leggen wij meteen een definitieve aanslag op. Wanneer wij nog niet beschikken over alle gegevens, we de belastingplichtige eerst willen uitnodigen voor het doen van aangifte, of de aanslag het lopende jaar betreft en de te verwachten vervuilingswaarde 5 vervuilingseenheden (ve) of meer bedraagt leggen wij eerst een voorlopige aanslag op.

Patrick: Voor woonruimten alleen definitief.

5. Worden deze 'leegstaande' woningen en bedrijfspanden belast in de zuiveringsheffing?

Fabian: Bij bedrijfsruimten hangt dit af van de aanwezigheid van een belastbaar feit. Als deze aanwezig is, bijvoorbeeld bij het af en toe doorspoelen van een toilet in een leegstaand gebouw, dan leggen wij een aanslag op. Zie ook mijn antwoord op vraag 8.

Patrick: Bij woonruimten niet.

6. Welke overwegingen speelde mee om dit wel of niet te doen?

Fabian: Zie mijn antwoord bij vraag 8.

Patrick: Efficiëntie en vasthouden aan de basisregistratie BRP.

7. Wordt er samengewerkt met de drinkwaterbedrijven en zo ja, welke gegevens en wanneer ontvangen jullie die?

Wij ontvangen van de drinkwaterbedrijven PWN en Waternet iedere maand bestanden met verbruiksgegevens van alle huishoudens en bedrijven binnen ons beheergebied. Ook hebben wij veelvuldig per e-mail contact met PWN (het

grootste deel van ons beheergebied valt onder PWN) over verbruiksgegevens.

8. *Bij hoeveel m³ waterinname spreken jullie van watergebruik en wordt er zuiveringsheffing voor aangeslagen?*

Bij 1 m³. Mocht een belastingplichtige dus kunnen aantonen met meterstanden dat hij in een jaar 0 m³ heeft verbruikt, stellen wij de aanslag zuiveringsheffing op nihil. Er is dan volgens ons geen aanwijsbaar belastbaar feit.

9. *Wordt er gekeken naar het watergebruik bij woningen en bedrijfspanden die aangeslagen worden op basis van de forfaitaire regeling?*

Fabian: Bij bedrijfsruimten waarvoor een forfaitaire aanslag van 1 of 3 ve wordt opgelegd speelt waterverbruik wel een rol. Ieder jaar controleren wij deze aanslagen op juistheid aan de hand van het waterverbruik. Met ingang van het volgende heffingsjaar wordt dan het aantal ve eventueel verhoogd of verlaagd.

Patrick: Bij woonruimten niet, alleen naar aantal inwoners

10. *Wat is voor jullie de gebruiker m.b.t. de zuiveringsheffing, kan dit ook de eigenaar zijn?*

Fabian: Op grond van onze heffingsverordening is degene die het gebruik heeft van een woon- of bedrijfsruimte heffingsplichtig voor de zuiveringsheffing. Dit kan ook zijn:

- * een van de leden van het huishouden (zie het antwoord van Patrick hieronder);*
- * degene die een deel van de bedrijfsruimte in gebruik heeft gegeven;*
- * degene die de woon- of bedrijfsruimte ter beschikking heeft gesteld voor volgtijdig gebruik.*

Onder het begrip 'het gebruik hebben van' valt ook het ter beschikking hebben van de ruimte. De eigenaar zou dus ook gebruiker kunnen zijn van een woon- of bedrijfsruimte.

Patrick: De gebruiker voor zuiveringsheffing woonruimte kan de eigenaar zijn. Zodra de eigenaar ook ingeschreven staat op het adres wijzen wij de eigenaar aan als gebruiker. Mocht het een huurwoning zijn dan hebben we een andere aanwijsvolgorde. Als eerste kijkt het systeem (WRA) of de actuele gebruiker een van de bewoners is. Zo niet, dan de langst ingeschrevene. Als daar geen "Ja" op kan worden beantwoord, bijvoorbeeld twee mensen tegelijk ingeschreven, dan kijkt het systeem naar de oudste persoon. Is daar geen eenduidige keuze tussen te maken dan kijkt het systeem naar de oudste man, gevolgd voor oudste vrouw. Kan het systeem helemaal geen keuze maken, wat bijna nooit voor komt, dan valt het bericht uit en moet het handmatig worden opgevoerd.

11. *Op welke manier kunnen woningen en bedrijfspanden zonder watermeter gecontroleerd worden of er sprake is van waterverbruik?*

Bij woonruimten is waterverbruik zoals eerder aangegeven voor ons niet relevant. Bij bedrijfsruimten zonder watermeter wordt de aanslag zuiveringsheffing bepaald op basis van ervaringscijfers. Een kledingwinkel met 2 man personeel is 1 ve. Een restaurant dat elke dag van de week open is heeft al snel een vervuilingswaarde rond de 30 ve.

- 12.** Valt hemelwater op het betreffende terrein van een woning of bedrijfspand ook onder waterverbruik?

Bij een aantal bedrijfsruimten wordt opgevangen hemelwater belast in de zuiveringsheffing. Hiervan is uiteraard alleen sprake als het opgevangen hemelwater wordt afgevoerd op de riolering. Ook moet er wel een mate van vervuiling aan het hemelwater zijn 'toegevoegd' door het bedrijf.

- 13.** Is er in jullie verordening ingespeeld met betrekking tot het begrip 'leegstand' en/of het begrip 'gebruiker'?

In onze verordening wordt niet specifiek gesproken over zuiveringsheffing in geval van 'leegstand'. Wel wordt het begrip 'gebruiker' veelvuldig aangehaald. Zo hebben wij in onze toelichting op de verordening vermeld dat aan de hand van de feitelijke omstandigheden moet worden beoordeeld wie gebruiker is en dat dit ook de verhuurder kan zijn (in geval van kamerverhuur of bedrijfsverzamelgebouwen met gedeelde sanitaire voorzieningen).

- 14.** Hoe beschouwen jullie recreatiewoningen (2^e huis) die niet op een recreatieterrein staan?

Dit zijn voor de zuiveringsheffing afzonderlijke woonruimten en dienen dan ook als zodanig in de heffing te worden betrokken. Er wordt standaard een aanslag van 3 ve opgelegd. De aanslag kan alleen op 1 ve worden vastgesteld wanneer de belastingplichtige kan aantonen dat hij enig eigenaar is van de recreatiewoning, alleenwonend is op zijn hoofdverblijfsadres en er verder geen feiten en/of omstandigheden zijn die erop wijzen dat de recreatiewoning in gebruik is bij of in gebruik wordt gegeven aan een meerpersoonshuishouden. Bij dit laatste zou het waterverbruik dan een indicatie kunnen zijn.

- 15.** Speelt het voor jullie mee dat er in de Waterschapswet en het besluit m.b.t. 'leegstand' niets specifiek is geregeld?

Nee, is ook niet nodig. De wetgever spreekt namelijk over een belastbaar feit en een heffingsplichtige. Het belastbaar feit voor de zuiveringsheffing is het afvoeren van stoffen vanuit een woon- of bedrijfsruimte (of anders). Wanneer hiervan geen sprake is ontbreekt simpel gezegd het belastbaar feit. De term 'leegstand' geeft slechts aan wat de reden zou kunnen zijn van het ontbreken van het belastbaar feit. Maar dit zou bijvoorbeeld net zo goed 'lozing in gierkelder' of 'lozing in oppervlaktewaterlichaam' kunnen zijn. In geval van die laatste leggen we uiteraard een verontreinigingsheffing op als het oppervlaktewater in beheer is bij ons.

- 16.** Wordt het vertrouwensbeginsel geschonden wanneer Waterschap Rivierenland zonder mededeling overgaat tot het heffen van de zuiveringsheffing (bij leegstand)?

Nee, iedere burger wordt geacht de wet te kennen. Zolang de zuiveringsheffing wordt geheven op grond van geldende wet- en regelgeving kan geen beroep worden gedaan op het vertrouwensbeginsel. Wanneer het waterschap in een verordening of beleidsregel expliciet kenbaar heeft gemaakt dat bij 'leegstand' geen aanslag zuiveringsheffing wordt opgelegd, dan zou een beroep op het vertrouwensbeginsel mogelijk wel slagen. In dat geval is een mededeling dat je overgaat tot het heffen van de zuiveringsheffing bij leegstand wel noodzakelijk en kun je dit ook niet met terugwerkende kracht doen (oudere jaren).

- 17.** *Tegen welke praktische aspecten verwachten jullie tegen aan te lopen wanneer het heffen van zuiveringsheffing bij leegstand wordt ingevoerd?*

Allereerst zal er een aanpassing van het belastingsysteem moeten komen. Dit kan uitval veroorzaken. Wat uiteindelijk leidt tot meer werk bij backoffice/gegevensbeheer.

Daarnaast verwachten wij dat het heffen van zuiveringsheffing bij leegstand veel (negatieve) reacties van burgers en mogelijk ook bedrijven (zoals woningcorporaties) zal opleveren. Dit leidt dan dus tot meer werk bij frontoffice/klantencontact.

- 18.** *Welke risico's verwachten jullie bij het invoeren van zuiveringsheffing voor de leegstand?*

Financieel risico wanneer de (extra) perceptiekosten i.v.m. de aanpassing van het belastingsysteem, het afhandelen van correspondentie (inclusief bezwaar/beroep) en invordering niet opwegen tegen de opbrengst van de zuiveringsheffing bij leegstand.

Imagoschade wanneer niet voldoende gecommuniceerd wordt over het heffen van zuiveringsheffing bij leegstand en burgers en bedrijven (social) media inschakelen.

- 19.** *Verwachten jullie nog bepaalde inspanningen bij het invoeren van zuiveringsheffing bij leegstand?*

Wij verwachten dat het waterschap naar burgers en bedrijven communiceert dat ook bij leegstand (geen inschrijving in BRP) zuiveringsheffing geheven kan/gaat worden. Frontoffice/klantencontact moet geïnstrueerd worden dat de zuiveringsheffing bij leegstand wordt ingevoerd.

Interview leidraad

Onderwerp	Het heffen van zuiveringsheffing bij leegstaande woningen en/of bedrijfspanden
Datum	26 april 2016
Tijd	15:15 uur – 16:10 uur
Locatie	Lammenschansweg 144 2321 JX Leiden
<u>Gegevens geïnterviewde (G)</u>	
Naam	Marc Boon
Organisatie	Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland
Functie	Teamcoördinator afdeling Heffen
<u>Gegevens interviewer (I)</u>	
Naam	Kyra Swinkels
Organisatie	Waterschap Rivierenland
Functie	Stagiaire bij team juridische zaken

Geplande hoofdvragen

1. Wat is voor Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland leegstand?

Geen vorm van gebruik door eigenaar en een tweede subject. Er vind geen enkele vorm van gebruik plaats. Ook te huur of te koop staande objecten zonder 'gebruik' is leegstand. Er is een vorm van ter beschikking houden.

2. Heeft u enigszins zicht op de leegstand (woningen en bedrijfspanden) in het gebied?

Ja, d.m.v. leegstandscontroles. Daarbij bij bedrijven wordt gewerkt met een koppeling met KvK. Hierdoor worden nieuwe bedrijven geautomatiseerd gevestigd.

3. Worden leegstaande woningen en bedrijfspanden belast in de zuiveringsheffing of is er over nagedacht om dit te doen?

Nee. Wel wordt er gekeken als er een vorm van watergebruik is of de leegstand wel terecht is. Er volgt dan een onderzoek.

4. Welke overwegingen speelde mee om dit wel of niet te doen?

Wetgeving. Leeg is leeg dus geen lozing dan geen aanslag.

5. Is er in jullie verordening ingespeeld met betrekking tot leegstand en/of het begrip 'gebruiker'?

Nee wel in de bijlagen.

6. Wat is voor jullie de gebruiker mbt de zuiveringsheffing?

De gebruiker is degene die er in zit, die daadwerkelijk gebruik van maakt en afvalwater loost. Bij bedrijfsverzamelgebouwen de verhuurder/eigenaar.

7. Bij hoeveel m3 waterinname spreken jullie van watergebruik en dus afvoer?

Bij meer dan 0 m3 volgens de waterbank.

8. Werken jullie nauw samen met drinkwaterbedrijven?

Via info van de waterleidingbedrijven wordt de waterbank gevuld. Deze is niet compleet gevuld. Vooral bij objecten van PWN.

9. Hoe beschouwen jullie recreatiewoningen (2^e huis) die niet op een recreatieterrein staan?

Recreatiewoningen die niet op een terrein staan kunnen voor de zuiveringsheffing worden aangeslagen. Als er niemand staat ingeschreven wordt de eigenaar aangeslagen. De aanslag wordt op basis van 1 ve opgelegd.

10. Speelt het voor jullie mee dat er in de Waterschapswet en het besluit hierover niets specifiek is geregeld?

Nee.

11. Tegen welke praktische aspecten, zoals een watermeter (vaststellen van afvoer) en tijd vs. opbrengst, wordt aan gelopen of is de verwachting daar tegen aan te lopen?

Bij het vaststellen van de ve's op basis van het waterverbruik wordt het aantal kuub ingenomen water gebruikt. Bij afwezigheid van een watermeter wordt de aanslag op mandagen of forfaitair op 1 of 3 ve vastgesteld. Bij bedrijven met een afwijkende vervuilingssklasse wordt vaak een aangifte gezonden of de watermeter wordt gekoppeld met toepassing van deze klasse.

12. Welke risico's en inspanningen verwacht u bij het invoeren van zuiveringsheffing bij leegstand?

Er met de huidige wetgeving alleen een Zuib/Zuiw opgelegd worden als er sprake is van lozing. Er moet een vorm van lozing zijn. Indien die aanwezig is zijn er twee opties. 1. Er is sprake van een lekkage bij leegstand. 2. Of er is geen leegstand.